

neumnost „Tagbl.“ rokovnača, kajti poslanega jej celó objektivnega razjasnila v 4—5 vrsticah ni dosle vzela v svoj list. — „Tagblattovce“ trdi, da bilo je zoper deželno ustavo in opravičnik dežel. odbora, da je bilo dr. Bleiweisu vodstvo deželnega odbora izročeno, češ, da postavno bilo bi to, da bi bil v odbor poklican gosp. Peter Kozler, ki je za namestnika deželnega glavarja od cesarja imenovan; ko bi bil cesar (krona) hotel, da bi dr. Bleiweis namestoval deželnega glavarja, bil bi imenoval njega za namestnika in ne Kozlerja. Tako in še več enacega blodi Tagblattovce.“ — Vse to kaže, da pisár niti deželne ustave niti opravičnika deželnega odbora še od daleč ni videl ali da je tako topoglav, da jasnih besedi ne razume. Deželnega glavarja namestnik je po deželni ustavi namestnik glavarjev le samo v deželnem zboru, kateremu predseduje, če je glavar zadržan. Gosp. P. Kozler in bodisi kater koli namestnik dežel. glavarja nima v opravičilih odborovih niti glasú niti sedeža. To dokazati ne „Tagblattovcu“, ampak bralcem drugim onega pamfleta, posnamemo iz deželne naše ustave §§. 4. in 11., uni se glasi takole: „Cesar za vodstvo deželnega zbora imenuje izmed njega (zbora) deželnega glavarja in njegovega namestnika“, — ta pa: Deželni odbor, kot upravnik in izvrševalec deželnega zastopa, obstaja pod predsedstvom deželnega glavarja iz štirih, v deželnem zboru izvoljenih odbornikov. Deželni glavar o slučajih zadržka za vodstvo deželnega odbora imenuje namestnika izmed odbornikov.“ — Komur te določbe niso jasne, ta gotovo se s pametjo krega, in če „Tagblattovce“ pisari, da dokler je g. Kozler dežel. glavarja namestnik pa se kak drug za namestnika njegovega imeuje, je to „eine Umschiffung seines und des Rechtes der Krone“, naj se mu gospoda baron Wurzbach in grof Auersperg zahvalita, da ju imenuje „attentäterja“ cesarjeve pravice, kajti ona oba sta po odstopu deželnega glavarstva pismeno izročila vodstvo deželnega odbora dr. Bleiweis-u, za katero ju ni nikoli prosil in se jima nikoli ni ponujal. Ali je on opravila obojna (voditelja odborovega in odbornika) zmogel ali ne, to soditi so imeli priliko drugi možje a ne „Tagblattovci“ s Kromerjem vred, katerih vsemu svetu očitni namen, od nekda je le z natolcevanjem in lažmi napadati dr. Bleiweisa in dr. Costo, češ, „le ta dva proč; z vsemi drugimi bomo kmalu pri kraji“. Al „Tagblattovci“, vedite, da zastonj so vse vaše nakane; dokler moreta bodeta dosledno hodila svojo pot — pot poštenja, in resnice na prid naroda slovenskega.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Iz Dunaja. — Državni zbor ali rajsrat se je začel 12. dne t. m. Klopí so bile še zeló prazne; Tirolcev, Vorarlberžanov in Slovencev ni bilo nobenega, tudi iz Štajarskega in gornje Avstrije federalistov ne; Poljaci so prišli vsi, Dalmatincev za gotovo pričakujejo. — Kar shitroma so ustavaki dovolili ministerstvu pobiranje davkov po dozdanji razmeri za tri prihodnje mesece novega leta. — Minister finančni je zboru v obravnavo izročil proračun dohodkov in stroškov za prihodnje leto ter ga razjasnuje v dolgem govoru. Dohodki in stroški so preračunjeni tako, da se kaže primanjka za 35½ milijona; memo lanskega leta tedaj za 2½ milijona več.

— V nedeljo je minister notranjih oprav baron Lasser sklical 38 zbornikov in jim razložil vladna načela o direktnih volitvah. Razgovor je trajal 5 ur; večidel so bili brž zadovoljni z vsem, kar ministerstvo

namerava; le nekteri še niso popolnoma pritrdila ministrovim načelom. Poljake, katerim tudi so namenjene direktne volitve, hoče minister posebno obdelavati, da jih pridobi tej postavi, zoper katero so vsi Poljski časniki; al to ne briga poslancev; oni hodijo v nevoljo vseh federalistov svojo pot; če se jim zoper pravico družih dežel dovoli kos avtonomije deželne, privolili bodo tudi v direktne volitve za druge dežele, le za Galicijo se jih strašno bojé, ker vedó, da potem morajo gospodstvo svojo deliti z Rusini.

— Že ta teden pred prazniki se državni zbor odloží do 9. dne januarija. Brž o začetku zborovanja po novem letu pridejo direktne volitve na vrsto.

— 14. dne t. m. se je slovesno odprla razstava mlekarstva. Pričujoči so bili nadvojvoda Karol Ludevík, ministra Auersperg in Chlumecy in mnogo druge gospode. Kranjsko kmetijsko društvo je zastopal odbornik gosp. Fr. Seunig. Prvomestnik odbora grof Belrupt je nagovoril gosp. nadvojvoda ter radost izrekel o tem, da tudi cesarska rodovina ne prezira take razstave, ki je tretja, kar svet stoji: prva v Nizozemlji, druga na Francoskem in zdaj ta na Dunaju. Razstava razpada v tri razdelke: v sredi so orodja in mašine za izdelovanje sira, pinje itd., na levi strani so izdelki iz mleka: maslo, sir itd. Največ v razstavo je prišlo iz Českega, Galicije in Vorarlberškega; iz Kranjskega so se razstave udeležili trije razstavniki, iz tujih dežel Švicarji, Holandci in Francozi.

— Mnogim našim bralcem bode zanimivo slišati, po kolikošni ceni so unidan na Dunaji prodali na velikem trgu Štefanovem prostor za zidanje nove hiše. Kaj mislite neki, po čim? — Po 7000 gold. štirjaški seženj (kvadratklafter)!

Hrvaško. — Časnik „Pokrok“ v Pragi je te dni prinesel prepis glasovite Vakanovičeve spomenice (memorandum), s katero je magjarska stranka Hrvaška hotela Hrvate žrtovati Magjarom. Strahovito je kaj takega brati! Vražja ta stranka nasvetuje ogerski vladi, naj jej dá 100.000 gld., da osnuje na Hrvaškem zdavno magjarsko stranko in si prikupi skrivne agente; vsi poštene narodni časniki na Hrvaškem naj se zatarejo; 50 uradnikov poštenjakov naj se službe odstavi in z magjaroni nadomesti; poslancem Hrvaškim, ki so objavili in podpisali septemberski manifest, naj se tožba na vrat obesi zarad velikega izdajstva, razžaljenja cesarjevega in motenja javnega miru; narodni duhovni naj se preganjajo; troje pes-polkov in 12 eskadronov konjиков naj se posadí v mesta Hrvaška, da brzda jo narod. In čujte! te grozovite nakane je odobril Deakov klub v Peštu! rekši, naj minister Lonyay brž dá bivšemu banu Rauch-u vsa sredstva v roke, da izvrši hudičev to spomenico. — Naši bralci pa iz tega tudi posnamejo, kaj vse po skrivnih potih uganjajo tudi drugod narodnim zastopnikom nasprotne stranke!

— V Vinkovcah so se 14. dne t. m. sešli narodni zastopniki graničarskih polkov in sklenili ponižno aureso na cesarja, v kateri ga pomoči prosijo o važnih zadevah Granice.

Ogersko. Iz Pešta. — V seji tukajšnega državnega zbora je sopet prišel v obravnavo magjarski jezik. Tomaž Pechy je zahteval, da magjarski jezik mora edino sam veljati na vseh železnicah Ogerskih in da zato se morajo vsi uradniki službe odstaviti, ki niso magjarskega jezika popolnoma zmožni.

— V poročilu te dni pričete sodbine razprave proti Rosi Šandoru je prišlo očitno na dan, da so na Ogerskem bili prav nedolžni na smrt obsojeni. Poročilo sodniško samo se glasi o tem takole: Najgroznejši so slučaji oni, zavaljo katerih so popolnoma nedolžni ob-

sojeni bili v ječo na več let, da — kri se nam ledi v
arcu, da moramo povedati, da je z vradnimi spisi po-
polnoma dokazano, da so nedolžni ljudje bili obsojeni
na smrt in ob glavo djani.

Kurši na Dunaji 17. decembra.

5%, metaliki 66 fl. 90 kr.
Narodno posojilo 70 fl. 10 kr.

Ažijo srebra 108 fl. 35 kr.
Napoleonori 8 fl. 68 kr.

Žitna cena

v Ljubljani 14. decembra 1872.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 6 fl. 10. —
banaške 7 fl. 10. — turšice 4 fl. —. — soršice 4 fl. 20. — rži
3 fl. 60. — ječmena 3 fl. 10. — prosa 3 fl. —. — ajde 3 fl. 20. —
ovsa 2 fl. —. — Krompir 1 fl. 70.

Loterijne srečke:

v Gradcu } 30. dec. 1872: 87. 40. 59. 61. 39.
na Dunaji } 72. 80. 68. 14. 52.

Prihodnje srečkanje v Gradcu in na Dunaji 28. decembra.

Vabílo na naročbo „Novic“ za prihodnje leto 1873.

Z novim letom nastopijo „Novice“ že 31. tečaj.

Posrečilo se je pa to, kar se redko posreči kakemu časniku, „Novicam“ le po velikem
zaupanji, ki ga slovenski narod ves čas do njih stavi.

To zaupanje tudi ohraniti si vprihodnje bode iskrena skrb vredništvu.

Zato bodo na vrhuncu vednosti in skušinj stale o donšanji *kmetijskih in obrtnijskih pod-
ukov*, da bodo po njih naši gospodarji vse zvedeli, kako svet napreduje na različnem polji kme-
tijstva. Našemu kmetu stan njegov zboljšati in dohodke mu pomnožiti, to je „Novicam“ od nekdej
glavna skrb bila in bode jim tudi vprihodnje. Če je ljudstvo *ubogo, revno*, otrpnjeno je za *vsako*
stvar; — „kaj se bom „za jezik“ vlekel, če mi je želodec prazen“, — taki glasovi so popolnoma
upravičeni. Čeli kupi različnih vnanjih kmetijskih časnikov dajejo „Novicam“ gradiva za ta od-
delek obilo.

Isto tako bode „Novicam“ skrb tudi podučevati narod naš v *druzih*, njemu potrebnih
stvaréh in naznanjati mu iz *prvega vira* novice, ktere one prve zvedó.

Da so „Novice“ deloma tudi *političen* list na temelji *federalizma* in da zastopajo *narodno*
večino deželnega zbora kranjskega, ki nepremakljivo zvesta stoji pod zastavo starodavno: „za vero,
dom, cesarja“, to je bralcem našim že dobro znano. In *tej* zastavi, bodi naj minister Peter ali
Pavel, in naj puhli liberalizem še bolj ljudi slepi kakor dandanes — ostanejo neprestrašljivo zveste,
živo prepričane, da *Avstrija*, kterej smo verno udani, le po tej poti pride do *notranjega miru*
in *sprave*.

Obilni *dopisi* iz vseh okrajin slovenskih, s kterimi nas podpirajo rodoljubni prijatelji,
prinašajo bralcem našim zanimivega berila toliko, da vse zvedó, kar se imenitnejšega godí po
domovini. „Novičar iz mnozih krajev“ pa jim na kratko kaže jedro dogodbe vnanjih dežel.

Konečno kaže „Oglasnik“, da se „Novic“ najbolj poslužujejo ljudje za naznanila svoja in
različne oklice. —

Nagovarjani smo bili sicer od več strani, naj bi izdajali „Novice“ dva- ali trikrat na
teden. Al takim, ki dvakrat na dan brepenijo po novostih, bi tudi z večkratnim izdajanjem ne
zadostili, in zato ostanemo pri *tedniku* kakor dozdej, ker želimo, da naš list ni le kup papirja,
kteri prebran nima vrednosti več, ampak da se konec leta veže v *podučno knjigo*.

Zato pa tudi ostane „Novicam“ cena nizka, kakor je bila, in veljajo z „Oglasnikom“ vred

v tiskarnici prejemanje za celo leto 4 gold., po pošti pošiljane 4 gold. 60 kr.

v „ „ „ za pol leta 2 „ po „ „ 2 „ 40 „

v „ „ „ za četrť leta 1 „ po „ „ 1 „ 30 „

Za pošiljanje na dom v Ljubljani se za celo leto plača 40 kr.

Naročnina se pošilja *Blaznikovi tiskarnici* v Ljubljano, in to najcenejše po tako imeno-
vanih *poštnih nakaznicah* (*Postanweisungen*), ktere se dobivajo pri vsaki pošti in veljajo le 5 kraje.

 Častite naročnike prosimo, naj hitijo z naročilom, kajti novo leto je kmalu, da brž
prvi list v redu dobijo.